Lausunto
11.10.2018

Designmuseon säätiö – Stiftelsen för Designmuseet sr
Korkeavuorenkatu 23, 00130 Helsinki
Museon johtaja Jukka Savolainen
jukka.savolainen@designmuseum.fi
+358 50 307 0455

Suomen arkkitehtuurimuseon säätiö – Stiftelsen för Finlands arkitekturmuseum sr
Kasarminkatu 24, 00130 Helsinki
Museon vt. johtaja Reetta Heiskanen
reetta.heiskanen@mfa.fi
+358 50 544 9094

EDUSKUNNAN VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTOLLE

Asia: HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Arkkitehtuurimuseon säätiö sekä Designmuseon säätiö (jäljempänä museot) kiittävät mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa. Museot ovat yhdessä Opetus- ja kulttuuriministeriön (jäljempänä OKM) ja Helsingin kaupungin (jäljempänä Helsinki) käynnistäneet selvityshankkeen kansainvälisesti kunnianhimoisen uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon saamiseksi Helsinkiin.

LAUSUNTOMME PÄÄVIESTIT

- OKM:n ja Helsingin kaupungin tilaaman selvityshenkilön Tuomas Auvisen 21.8.2018 valmistunut esiselvitys suosittelee uudelle museolle uudisrakennusta Helsingin keskustaan
- Uuden museon tulee olla kansainvälisesti kunnianhimoinen
- Raportti esittää Arkkitehtuurimuseon ja Designmuseon säätiöiden yhdistämistä yhdeksi toimijaksi
- Selvitys ei vielä edusta Helsingin eikä OKM:n kantaa hankkeeseen, mutta toimii pohjana hankkeen viemiselle eteenpäin
- Museohankkeen rahoitukseen ja resursseihin liittyvät kysymykset tulevat tarkentumaan jatkoselvityksissä sekä OKM:n ja Helsingin neuvotteluissa
- Seuraavaksi käynnistyy OKM:n ja Helsingin kaupungin tilaama konseptiselvitys, joka valmistuu 28.2.2019
- Esiselvitys sekä mahdollinen uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo ovat saaneet erittäin hyvän vastaanoton

Tausta

Sekä arkkitehtuuri että design kuuluvat vahvasti suomalaiseen identiteettiin. Molemmilla aloilla Suomi nauttii myös vahvaa kansainvälistä arvostusta. Samaan aikaan kuitenkin sekä kotimaisen että Suomessa vierailevan yleisön kannalta tämä vahvuus on jäänyt osittain käyttämättä liittyen museoiden nykyisiin tiloihin ja niihin liittyviin haasteisiin.

Sekä Arkkitehtuurimuseon että Designmuseon tilaongelmaa on yritetty ratkaista jo pitkään. Molemmat museot toimivat tiloissa, joita ei ole suunniteltu museokäyttöön. Molemmat rakennukset ovat myös suojeltuja, mikä asettaa merkittävät haasteet rakennusten muutostöille.

OKM yhdessä Helsingin kaupungin ja museoiden kanssa aloitti selvitystyön uuden, yhteisen museon saamiseksi Helsinkiin. Tarkoituksena on luoda kansainvälisesti vetovoimainen museo, joka pystyisi ottamaan paikkansa sekä Suomen että Helsingin keskeisenä museona ja samalla vahvistamaan kansainvälistä Suomi-kuvaa.

Mikä uusi museo on?

Uudessa arkkitehtuuri- ja designmuseossa ei ole kyse pelkästään kahden jo olemassa olevan museon yhdistämisestä. Museon kulttuurisen vaikutuksen lisäksi uusi museo tulee olemaan arkkitehtuurin ja muotoilun keskustelun avaaja ja katalysaattori niin yhteiskunnallisiin aiheisiin, historiaan kuin tähän päivään. Museo käy myös kansainvälistä dialogia ja nostaa esiin muotoilun ja arkkitehtuurin mahdollisuuksia ja merkitystä. Museo on ihmisten museo, jossa sisällöt on mietitty yleisöjen ja tärkeiden kysymysten mukaisesti. Sen toiminnan perusajatus on tehdä merkityksellistä toimintaa. Uudesta museosta tulee maailman merkittävin arkkitehtuurin ja muotoilun museo, jossa painopisteenä on pohjoismainen hyvinvointi ja näiden alojen yhteiskunnallinen merkitys. Uuden museon omarahoitusaste pyritään saamaan mahdollisimman korkeaksi. Tämä varmistetaan vahvalla toiminnalla ja kokonaisajattelulla, jotka mietitään kävijöiden tarpeiden ja monipuolisten käyttömahdollisuuksien mukaan.

Museon kävijämäärätavoite on kunnianhimoinen, mutta realistinen 450 000 vierailijaa vuodessa.

Mitä seuraavaksi?

Seuraava vaihe on tarkempi konseptiselvitys, jossa luodaan tarkennettu malli museon taloudesta, toiminnan painopisteistä ja periaatteista sekä kiinteistön investoinneista ja hallinnosta. Tämä OKM:n ja Helsingin kaupungin tilaama konseptiselvitys valmistuu 28.2.2019 mennessä.